Όσιος Θωμάς ο Δεφουρκινός

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: http://www.saint.gr/3216/saint.aspx για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: 20/9/2019 11:09:00 μμ
Δημιουργία εγγράφου: 12/11/2026 07:55:02

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 10 Δεκεμβρίου εκάστου έτους.

Ημ/νια Βίου: 20/9/2019 11:09:00 μμ

Βιογραφία

Θωμάς Θεόν θεις αρραγεστάτην βάσιν,
Κρείττων πέφηνε μηχανής των δαιμόνων.

Ο Όσιος Θωμάς έζησε τον 9ο μ. Χ. αιώνα, και η πατρίδα του βρισκόταν στους πρόποδες του όρους Κυμιναίου. Ανατράφηκε χριστιανικά από την παιδική του ηλικία, διατηρώντας την πίστη και την αγνότητά του από τη νεανική του ανάπτυξη.

Κινούμενος από Ιερό πόθο ο Θωμάς, επισκέφθηκε πολλά μοναστήρια και αποκόμισε πολλές αιρετές από τα εκεί μεγάλα υποδείγματα της ευσέβειας. Αργότερα έγινε και ίδιος μοναχός και δίδασκε με ζήλο το Ευαγγέλιο μαζί με άλλους μοναχούς σε πόλεις και χωριά, κατά τις τεσσαρακοστές. Ο εκεί επίσκοπος, εκτιμούσε τόσο πολύ τις μεγάλες αρετές του Θωμά, ώστε όταν κάποιος μεγιστάνας της Κωνσταντινούπολης έκτισε Μονή κοντά στο Σαγκάριο ποταμό, τον διόρισε ηγούμενό της. Η προτίμηση αυτή δικαιώθηκε περίτρανα, διότι ο Θωμάς κυβέρνησε το μοναστήρι με πολλή τάξη και υπήρξε πρότυπο μοναχικής ζωής στους συμμοναστές του. Ιδιαίτερα πολλαπλασίασε τους οικονομικούς πόρους της Μονής, για να βοηθάει αυτούς πού προσέφευγαν σ' αυτή.

Ο Όσιος Θωμάς, αξιώθηκε από τον Θεό και του προορατικού χαρίσματος. Κάποτε μάλιστα, έγραψε απάντηση στον βασιλιά Λέοντα το σοφό, χωρίς ν' ανοίξει την επιστολή που του έστειλε!

Αργότερα ο Θωμάς, αποσύρθηκε σε κάποιο ειρηνικό ησυχαστήριο και εκεί τον βρήκε ο θάνατος σε βαθιά γεράματα, αλλά και σε συνεχή πνευματική άνθιση και ακμή.

Ο Άγιος Νικόδημος ο Αγιορείτης αναφέρει χαρακτηριστικά:

«Ούτος ο ιερός Θωμάς, πατρίδα μεν είχε την γην εκείνην, οπού ευρίσκεται εις τους πρόποδας του βουνού, του καλουμένου Κυμιναίου. Οι γονείς δε αυτού ήτον άνθρωποι ιδιώται και εν αυταρκία ζώντες. Όταν δε ο Άγιος έφθασεν εις την ακμήν της ηλικίας του, εκαταφρόνησεν όλα τα πράγματα του κόσμου. Και ζηλώσας την ζωήν των Μοναχών, ενεδύθη το αγγελικόν σχήμα, και έγινε και αυτός Μοναχός. Όθεν επρόκοπτεν εις αγώνας, χωρίς να γυρίση οπίσω. Από μικρόν γαρ νήπιον έτρεφε τον πόθον τούτον εις την καρδίαν του ο αοίδιμος. Επειδή και εσυνείθιζε να πηγαίνη μαζί με τον πατέρα του εις τα Μοναστήρια, όταν ήτον παιδίον. Όθεν βλέπων την ζωήν των Μοναχών, ηγάπα ταύτην και απεδέχετο. Διά τούτο και επαραδόθη εις ένα διδάσκαλον των Μοναστηρίων εκείνων, διά να μάθη παρ' αυτού και την μοναδικήν πολιτείαν, και τα ιερά γράμματα. Τα οποία και έμαθεν εις ολίγον καιρόν, το Ψαλτήριον, λέγω, τον Απόστολον, και όλην την λοιπήν ακολουθίαν της Εκκλησίας. Ούτος λοιπόν, ως είπομεν, απολαμβάνωντας τον πνευματικόν πόθον, οπού εκ νεότητος έτρεφε, και γενναίως τους ασκητικούς αγώνας αγωνιζόμενος, εμόρφωσεν εις την ψυχήν του το νοητόν κάλλος με τα χρώματα των αρετών. Ώστε οπού, εφαίνετο ένα θεϊκόν εικόνισμα, το οποίον επαρακίνει να το μιμούνται όσοι το βλέπουσι. Τότε και ένας ένδοξος από τους μεγιστάνους της Κωνσταντινουπόλεως, Γαλοχείκτης ονομαζόμενος, έκτισεν ένα Μοναστήριον κοντά εις τον ποταμόν Σάγαριν. Όθεν συμβουλευθείς τον εκεί ευρισκόμενον Επίσκοπον, παρεκάλει αυτόν να διαλέξη ένα από τους προκρίτους Μοναχούς των υποκειμένων αυτώ Μοναστηρίων, και τούτον να αποκαταστήση Ηγούμενον εις το εδικόν του νεόκτιστον Μοναστήριον. Ο δε Επίσκοπος τον λόγον υποδεξάμενος, εσυμβούλευσε τον άρχοντα, ότι ο μακάριος Θωμάς είναι άξιος να γένη Ηγούμενος του νέου Μοναστηρίου, ως περιβόητος ανήρ, και ως κανών ακριβής της ασκήσεως.

Κατασταθείς λοιπόν Ηγούμενος ο θείος Θωμάς, σοφώς εδιοίκησε το Μοναστήριον εκείνο εις αρκετούς χρόνους. Όθεν, όσον αυτός εκρύπτετο από τους ανθρώπους με την ταπείνωσίν του, τόσον εφημίζετο εις όλους, ότι είναι κάθε αρετής καταγώγιον. Επειδή δε ελυπείτο, διατί έτρεχον πολλοί εις το Μοναστήριον και ενώχλουν την ησυχίαν του, τι εμηχανεύθη; Ευρών από τους Μοναχούς του Μοναστηρίου τον πλέον ενάρετον, και καταστήσας Ηγούμενον, αυτός επήρεν όλων των αδελφών τας ευχάς, και εμβαίνωντας εις μίαν ποδίαν ενός βουνού, ήτις ήτον αρμοδία προς ησυχίαν, εκεί εκατοίκησεν. Αλλ' επειδή τον ποιμένα εζήτουν τα πρόβατα, και δεν έπαυον οι αδελφοί του Μοναστηρίου να ερευνούν τα όρη και τας υπωρείας, διά τούτο εύρον αυτόν κοντά εις την ποδίαν εκείνην του βουνού, χωρίς στέγην, χωρίς σκέπασμα, και χωρίς καμμίαν άλλην παρηγορίαν. Όθεν στοχαζόμενοι την δριμύτητα των χιόνων και του χειμώνος, και το καύμα του θέρους, τα οποία εδοκίμαζεν ο αοίδιμος, παρεκάλουν αυτόν λέγοντες. Διατί πάτερ τίμιε, ταλαιπωρείς με τόσας πολλάς σκληραγωγίας τον εαυτόν σου; ή δεν στοχάζεσαι την ασθένειαν του σώματος, το οποίον είναι από χώμα πλασμένον, και έχει φυσικόν ιδίωμα να φθείρεται ογλίγωρα από τας των καιρών δυσκρασίας;

Μόλις λοιπόν και μετά βίας επείσθη ο Όσιος εις την συμβουλήν των αδελφών. Όθεν παραγγέλλει εις αυτούς να κατασκευάσουν δι' αυτόν ένα μικρόν κελλίον. Το οποίον αφ' ου ετελειώθη, επήγεν ο Άγιος μέσα εις τον Ναόν του Μοναστηρίου, και κλίνας τα γόνατά του εις το έδαφος, αξίωσον, ω Κύριε, έλεγε, προσευχόμενος, αξίωσον να έλθουν εις ημάς τους αναξίους, εκείνοι οι αδελφοί, οπού είναι πρόθυμοι να ευαρεστήσουν εις την εδικήν σου μεγαλειότητα. Και λοιπόν τότε ήλθον εις το Μοναστήριον δύω ευλαβέστατοι κοσμικοί, ωσάν να ήθελαν αποσταλούν παρά Θεού. Οίτινες παρεκάλουν να κουρευθούν Μοναχοί, και να κάμνουν υπακοήν εις αυτόν και εις όλους τους λοιπούς αδελφούς. Τούτους υποδεξάμενος ο Όσιος, ως απεσταλμένους παρά Θεού, ενέδυσεν αυτούς τα ιερά του σχήματος άμφια, και επιθέττει εις αυτούς τα ονόματα των προκρίτων μαθητών του Κυρίου. Και τον μεν ένα, μετωνόμασε Πέτρον, τον δε άλλον, Ιωάννην. Και μαζί με αυτούς θερμοτέρας έκαμνε τας εις τον Θεόν προσευχάς του.

Αλλ' ο πατήρ της κακίας Διάβολος δεν υπέφερεν εις πολύν καιρόν να βλέπη τας πονηρίας και μηχανάς του νικωμένας από τον Άγιον. Αλλά πρώτον μεν, φέρει εις τον Άγιον ένα τόσον πλήθος κωνώπων, ώστε οπού δεν εδύνετο, ούτε ολίγον να αναπνεύση εξ αιτίας αυτών. Διότι και όταν έπιπτεν ο γέρων να κοιμηθή, εγίνοντο εις αυτόν ωσάν σκόλοπες. Και όταν εσηκόνετο εις προσευχήν, έμβαινον από το στόμα του μέσα εις τον γαργαρεώνα και λάρυγγά του. Ανίσως δε και ήθελε να παρηγορήση την ασθένειαν της φύσεως με ολίγον και ευτελές φαγητόν, εγέμοζε και εκείνο από κώνωπας. Ταύτην δε την μεγάλην πληγήν δοκιμάζωντας ο Όσιος εις τρεις ολοκλήρους χρόνους, δεν αναστέναζε μικροψύχως. Αλλά μάλλον ευχαριστών, εζήτει παρά του Κυρίου την λύσιν του κακού. Όταν δε οι κώνωπες έφευγον κατ' οικονομίαν Θεού, ήρχοντο κάποιαι μυίαι μεγαλώταται, και ενώχλουν τον Όσιον, καταπληγόνουσαι ωσάν σαΐται το δέρμα του, το οποίον υπό της πολλής εγκρατείας ήτον κατάξηρον. Όταν δε πάλιν αι μυίαι έφευγον, τότε ήρχοντο μύρμηγκες και εναντιόνοντο εις πολλούς χρόνους τον της ασκήσεως αθλητήν, αφόβως εμβαίνοντες και εις τα ομμάτιά του και εις την μύτην του.

Επειδή δε με όλα ταύτα τα λυπηρά έβλεπεν ο δαίμων τον Άγιον να στέκεται ωσάν δρύς στερεός και αμετάκλιτος, ώστε οπού οι εννέα χρόνοι, κατά τους οποίους υπέφερε τας ανωτέρω πληγάς, ενομίσθησαν κοντά εις αυτόν ωσάν μία ημέρα. Διά τούτο με θυμόν μεγαλίτερον ηθέλησε να πολεμήση τον Όσιον. Και επειδή ήξευρε, πως δεν πολεμεί μίαν γυναίκα ασθενή, καθώς πάλαι επολέμησε την εκ πλευράς του Αδάμ ληφθείσαν Εύαν. Αλλά πως πολεμεί ένα άνδρα ανδρείον, τον κεφαλήν όντα της γυναικός: διά τούτο δεν μεταχειρίζεται κατ' αυτού όργανον ένα μόνον όφιν, καθώς τότε εμεταχειρίσθη όταν επολέμησε την προμήτορα. Αλλά συναθροίσας ένα αναρίθμητον πλήθος οφιδίων, διά μέσου αυτών πολεμεί τον Άγιον. Βιάζεται δε ο λόγος να ειπή ένα διήγημα παράδοξον αληθώς και εξαίσιον. Διότι δεν ήτον τόπος, ούτε έσωθεν, ούτε έξωθεν του κελλίου του Αγίου, εις τον οποίον δεν εφαίνετο οφίδι. Εις όποιον γαρ μέρος εστέκετο, εκεί και οφίδι ευρίσκετο περιπλεκόμενον εις τους πόδας του. Και εί τι αγγείον έπερνε χρειαζόμενον, μέσα εις αυτό εύρισκε και οφίδιον. Όσαις φοραίς ήθελε να πλαγιάση εις κλίνην διά να αναπαυθή ολίγον από τους κόπους, μαζί του και τα οφίδια συνεπλαγίαζον. Αγκαλά και εφυλάττετο από αυτά αβλαβής, με την της θείας Προνοίας δύναμιν. Ταύτην δε την μεγάλην πληγήν υπέμεινεν ο αοίδιμος, όχι μίαν, ή τρεις φοραίς το ημερονύκτιον. Αλλά πάντοτε και εις κάθε ώραν. Και όχι μόνον εις ένα χρόνον, ή δύω. Αλλά εις ένδεκα ολοκλήρους χρόνους επειράζετο από τα οφίδια. Και το παράδοξον ήτον, οπού ο Όσιος, δεν απέκαμε, δεν εγόγγυσε, δεν ελυπήθη το ελάχιστον. Αλλ' έμενεν ευχαριστών πάντοτε εις τον Θεόν, και προθύμως αντιπολεμών τον πολεμούντα αυτόν Διάβολον.

Μία φοράν, εις καιρόν οπού ο Όσιος ετέλει την θείαν ιερουργίαν και ευρίσκετο εις το τέλος αυτής, ευγήκεν από ένα μέρος ένας φοβερός δράκων, ο οποίος έζωσεν όλην την κόγχην της Εκκλησίας. Επειδή δε ο συλλειτουργών αυτώ αδελφός, ευγήκεν έξω της Εκκλησίας διά να φέρη το συνήθως διδόμενον ζέον ύδωρ, τότε πεσών ο δράκων κάτω από την κόγχην, επήγε και εστάθη εις το κατώφλιον της πόρτας της Εκκλησίας, ένα φοβερόν θέαμα, ωσάν ένα βόδι φαινόμενος, και δεν άφινε τελείως τον αδελφόν να εισέλθη. Επειδή δε ετελείωσεν ο Άγιος την ευχήν, και είπε την εκφώνησιν, αισθάνθη δε ότι ο συλλειτουργός αδελφός αργοπόρησεν, αναγκάσθη και εγύρισε προς την πόρταν διά να τον λαλήση. Τότε βλέπει, τον μεν δράκοντα, κειτόμενον επάνω εις το κατώφλιον, τον δε συλλειτουργόν, στέκοντα έξω πεφοβισμένον και τρομασμένον. Όθεν πλήρης γενόμενος Πνεύματος Αγίου και πίστεως και μη διακριθείς, έμβα, προς τον συλλειτουργόν του, εφώναξε. Και ταύτα ειπών, αυτός πάλιν αταράχως γυρίσας, την προσκομιδήν των μυστηρίων ετέλει. Ο δε συλλειτουργός δυναμωθείς από την φωνήν του πνευματικού του πατρός, επέρασεν επάνω του δράκοντος ωσάν να είχε πτερά, και επήγε προς τον καλέσαντα.

Αφ' ου δε ετελείωσεν η θεία Λειτουργία, τότε ο Όσιος χωρίς να εκδυθή την ιερατικήν στολήν, ευγήκεν έξω. Και πηγαίνωντας εις τον δράκοντα, είπεν αυτώ. Ανίσως, ω θηρίον, τώρα έχει να έλθη το τέλος και η απώλειά σου διά της θείας Προνοίας, ακολούθει μοι. Και ευθύς ο δράκων δαγκάσας με τα οδόντιά του την άκραν του φαιλονίου του Αγίου, ετραβίζετο από αυτό και εσύρετο. Πηγαίνωντας δε μακράν από την Εκκλησίαν έως μιάς σαΐτας ρίψιμον, και φθάσας εις μίαν φάραγγα, η οποία είχεν από το ένα μέρος και από άλλο δύω μικρά βουνάκια, εκεί εστάθη εις προσευχήν. Και κοντά εις τα άλλα είπε και τούτο το υστερινόν λόγιον. «Κύριε ο Θεός, ο ειπών εις εκείνους οπού σε πιστεύουν, να πατούν επάνω όφεων και σκορπίων, αυτός ευδόκησον ότι και εγώ ο ελάχιστος να πατήσω επάνω του δράκοντος τούτου εις τον τόπον της φάραγγος ταύτης». Και ω του θαύματος! ευθύς εσηκώθη ο δράκων υψηλά, και κατεκρημνίσθη μέσα εις το χάσμα εκείνο της φάραγγος. Επάνω δε εις αυτόν, έπεσον τα δύω βουνάκια εκείνα. Και με αυτά εγέμωσε το χάσμα της φάραγγος, τόσον οπού, έγινεν ο τόπος ίσωμα και πεδιάδα. Ο δε Γέρων ευχαριστήσας τον Θεόν, επήγεν εις το κελλίον του. Και τότε γίνεται ένα τέρας εξαίσιον. Διότι τα οφίδια, οπού είχον τας φωλεάς των υποκάτω εις την κέλλαν του Οσίου, και ενώχλουν αυτόν εις τόσους πολλούς χρόνους, αυτά λέγω, βλέποντα δεδοξασμένον υπό θείου φωτός το πρόσωπον του Αγίου, δεν υπέφερον. Αλλά ωσάν να εδιώκοντο από φλόγα πυρός, έτζι ευθύς όλα ομού έφυγον. Και πηγαίνοντα εις τον τόπον του καταχωθέντος δράκοντος, εκεί και αυτά όλα εθανατώθησαν πλήθος άπειρον όντα. Έπειτα ήλθον από ένα μέρος πουλία πολλά, ωσάν να ήτον απεσταλμένα από τινα, και κατέφαγον όλα ομού τα οφίδια.

Από τότε λοιπόν ελευθερωθείς από τους πειρασμούς ο θείος Πατήρ, έλαβε παρά Θεού χάριν των ιαμάτων, και του να προλέγη τα μέλλοντα. Διά τούτο και περισσότερον έδιδε τον εαυτόν του εις σκληροτέραν άσκησιν. Επειδή δε έβλεπεν ότι πολλοί προστρέχοντες εις αυτόν ενώχλουν την ησυχίαν του, τούτου χάριν απεφάσισε να υπάγη εις τα ερημικώτερα βουνά. Και δη και επήγε. Και τον μεν μαθητήν του Ιωάννην, αφήκεν Ηγούμενον εις τους Μοναχούς του Μοναστηρίου. Εις δε τον μαθητήν του Πέτρον, έδειξεν ο Όσιος το χάρισμα του προορατικού, το οποίον έλαβε παρά του Κυρίου. Όθεν δεν εψεύσθη η τούτου πρόρρησις. Επειδή δε ενθυμήθημεν το τοιούτον προορατικόν και προφητικόν χάρισμα του Αγίου, θέλομεν διηγηθώμεν εδώ ένα μόνον αποτέλεσμα τούτου και θαύμα. Και από τούτο το ένα, θέλομεν δείξομεν όλον το προορατικόν του. Καθώς από το άκρον του φορέματος, δείχνεται ποίον είναι όλον το ύφασμα του φορέματος, κατά την κοινήν παροιμίαν.

Λέων ο Σοφός ο των Ρωμαίων ευσεβέστατος βασιλεύς, ο βασιλεύσας εν έτει ωπς΄ [886], ούτος έγραψεν εις χαρτί ένα λογισμόν, οπού ήλθεν εις την καρδίαν του. Και βουλλώσας το γράμμα, απέστειλεν αυτό εις τον Όσιον ζητώντας από αυτόν να διαλύση τον λογισμόν εκείνον. Ο δε Άγιος προγνωρίσας τούτο, αντέγραψεν εις τον λογισμόν του βασιλέως απόκρισιν. Και καθώς αισθάνθη, πως ήλθεν εις το κατώφλιον της πόρτας του κελλίου ο διακομιστής του βασιλικού γράμματος, ευγήκε και ο Όσιος. Και προϋπαντήσας τον γραμματοκομιστήν, έδωκεν εις αυτόν την απόκρισιν του βασιλικού γράμματος, ειπών και τούτο. Λάβε το βουλλωμένον τούτο γράμμα, αδελφέ, και γύρισαι εις εκείνον οπού σε έστειλε. Ταύτα ακούσας ο άνθρωπος, εξεπλάγη. Και τι Πάτερ; είπε, τι να ειπώ εις τον αποστείλαντά με, διά την λύσιν του ζητήματός του; Επειδή εσύ δεν έλαβες ακόμη το γράμμα οπού σοι έστειλεν; Ο Πατήρ απεκρίθη. Αρκεί τούτο εις εσένα, τέκνον, αρκεί, εις δε τον Θεόν είναι η περί τούτου φροντίς και πρόνοια. Τότε το γράμμα του Οσίου λαβών ο διακομιστής, εγύρισε προς τον βασιλέα. Και φανερώσας εις αυτόν όσα ηκολούθησαν, τον έκαμε και εξεπλάγη. Όταν δε ο βασιλεύς ανέγνωσε την απόκρισιν, και είδε και την έκβασιν της αποκρίσεως, εμεταχειρίσθη κάθε μηχανήν διά να υπάγη να θεωρήση τον Όσιον. Αλλ' ο ανυπερήφανος και όντως ταπεινόφρων Θωμάς, εμεταχειρίσθη ένα τρόπον επιτήδειον, και δεν άφησε να υπάγη ο βασιλεύς να τον ιδή.

Ούτος λοιπόν ο κεχαριτωμένος Θωμάς, επειδή ηγάπα την ησυχίαν, διά τούτο, αφ' ου εδιάταξε καλώς τα του Μοναστηρίου του πράγματα, ανεχώρησεν εκείθεν. Και πηγαίνωντας εις ένα δύσβατον και απεριπάτητον τόπον, εκατοίκησεν εις αυτόν μονώτατος, ωσάν ένα πουλίον, και διεπέρασεν εκεί έγκλειστος όλην την αγίαν Τεσσαρακοστήν, και έτζι έζη ησύχως. Ανίσως δε ήθελεν ακολουθήση εις κανένα αδελφόν συμβεβηκός τι το οποίον επροξένει κίνδυνον ψυχής, τότε ο Όσιος επήγαινεν εις το Μοναστήριον, και επισκέπτετο τον αδελφόν εκείνον και τους λοιπούς. Είτα πάλιν εγύριζεν εις τον δύσβατον τόπον εκείνον, ωσάν εις παρηγορίαν και αναψυχήν. Ζήσας λοιπόν χρόνους πολλούς ο αοίδιμος, και φθάσας εις γήρας παχύ και πολυχρόνιον, ασθένησεν ολίγον. Και ούτω παρέδωκε την ψυχήν του εις χείρας Θεού».

Παραπομπές

1. ΠΗΓΗ ΖΩΗΣ - ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΣΤΟ INTERNET
2. Αγίου Νικοδήμου Αγιορείτου Συναξαριστής των δώδεκα μηνών του ενιαυτού
3. www.synaxarion.gr